

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂRE

nr. 3-60/2023

cu privire la examinarea contestației cet. XXXXXX și cet. XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorilor în procuratura XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, precum și adjunctului interimar al procurorului - șef al procuraturii XXXXXX, XXXXXX

28 aprilie 2023

mun. Chișinău

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan

Membrii - Victor Comerzan, Octavian Lazarev, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov.

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX și cet. XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în privința procurorilor în procuratura XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, precum și al adjunctului interimar al procurorului - șef al procuraturii XXXXXX, XXXXXX din lipsa temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară, audiind raportul Dlui Oleg Televca, Colegiul de disciplină și etică,

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea sesizării:

La xx.xx.2022 domnii XXXXXX și XXXXXX, au sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise în exercițiul funcției de către procurorii în procuratura XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, precum și adjunctul interimar al procurorului-șef al procuraturii XXXXXX, XXXXXX. Ulterior, conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de xx.xx.2022 fiindu-i acordat nr. de corespondență xxxx.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Sesizarea domnilor XXXXXX și XXXXXX este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată de autori. Conform actelor procedurii, constat că în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, au fost adoptate soluții procesuale, după cum urmează: de către procurorul XXXXXX (în perioada de până la data de xx.xx.2018), de către procurorul XXXXXX (în perioada de până la data de xx.xx.2021), de către procurorul XXXXXX - în ordine de control ierarhic superior, pe toată durata procesului penal (*ultimul control ierarhic a fost realizat prin ordonanța din xx.xx.2021*).

Din perspectiva termenelor de prescripție ale răspunderii disciplinare a

procurorilor, constat următoarea stare de lucruri:

Potrivit art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și pct.7.3 lit.c) al Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12- 240/16 din 29.09.2016, se consideră vădit neîntemeiată sesizarea în care sunt invocate fapte pentru care a expirat termenul de prescripție prevăzut la art.40 alin.(1) [7 ani de la data comiterii abaterii] sau alin.(2) [3 ani de la data comiterii abaterii] din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Astfel, în partea în care sesizarea se referă la acțiunile procurorului XXXXXX, având în vedere că ultima soluție adoptată de dumnealui a avut loc la data de xx.xx.2018, constat că pe acest capăt de acuzare disciplinară a intervenit termenul de prescripție pentru angajarea răspunderii disciplinare.

În partea în care sunt criticate acțiunile procesuale ale procurorilor care au adoptat soluții în procesul penal nr. XXXXXX după data de xx.xx.2019, constat că sesizarea corespunde cerințelor de formă și conținut instituite prin Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-240/16 din 29.09.2016, fiind admisibilă.

În context, în baza sesizării domnilor XXXXXX și XXXXXX, vor fi supuse verificării acțiunile procurorilor din perioada xx.xx.2019-xx.xx.2022.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare.

Alegațiile autorilor sesizării pot fi rezumate după cum urmează:

În anul 2014 dl XXXXXX a sesizat Procuratura Anticorupție cu o plângere, pe faptul [...].

Ulterior, plângerea menționată a fost expediată, conform competenței, la IP XXXXXX, unde la xx.xx.2014 a fost înregistrată în Registrul nr.1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni.

În procesul examinării materialelor procesului nr. XXXXXX, la xx.xx.2015 de către procurorul XXXXXX a fost adoptată o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale și clasare a procesului penal nr. XXXXXX. Legalitatea ordonanței menționate *supra* a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2015.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei XXXXXX din xx.xx.2015 și Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2015, ordonanțele procurorilor din xx.xx.2015 și xx.xx.2015 au fost declarate nule, cu reluarea investigațiilor pe caz.

În continuare, la xx.xx.2017 în IP XXXXXX a fost înregistrată o plângere colectivă a unui grup de ex-angajați ai XXXXXX, în care se reclamau acțiuni ilegale ale unei grupări specializate în lichidarea ilegală a întreprinderilor, săvârșirea delapidărilor în proporții deosebit de mari.

Urmare a examinării plângerii colective, la data de xx.xx.2017 de către ofițerul de investigație al SIFE al SII a IP XXXXXX XXXXX a fost emisă încheierea prin care s-a propus sistarea examinării materialului din xx.xx.2017. Încheierea din xx.xx.2017 a fost contestată procurorului și judecătorului de instrucție în ordinea art. 313 CPP.

În baza argumentelor aduse de către petenți, prin încheierea judecătorului de

instrucție XXXXXX din xx.xx.2017, a fost admisă plângerea depusă de domnii XXXXX și XXXXX și s-a dispus anularea încheierii din xx.xx.2017, și a răspunsurilor emise de procurorul în Procuratura XXXXXX XXXXX nr. XXXXXX și nr. XXXXX, ambele din xx.xx.2017, cu obligarea Procuraturii XXXXXX și Inspectoratului de Poliție XXXXXX, să organizeze efectuarea controlului suplimentar în ordinea prevăzută la art.274 CPP.

În pofida constatărilor judecătorului de instrucție XXXXXX, expuse în încheierea din xx.xx.2017, nici procurorul XXXXXX, nici procurorul XXXXXX, nu s-au conformat obligațiilor impuse de instanță, precum și nici procurorul ierarhic superior - adjunctul procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXXX, la efectuarea controlului legalității emiterii ordonanțelor de către procurori pe cauza dată.

După restituirea cauzei la examinare suplimentară, la xx.xx.2018, procurorul în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, a emis ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale și clasare a procesului penal nr. XXXXXX.

La xx.xx.2018, procurorul, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXXX, a emis ordonanța de respingere a plângerii lui XXXXXX și XXXXXX.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din Judecătoria XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2018, s-au anulat ordonanțele din xx.xx.2018 și cea din xx.xx.2018, cu dispunerea înlăturării de către procuror a neajunsurilor depistate.

În continuare, materialele cazului au fost transmise în gestiunea procurorului XXXXXX.

La xx.xx.2019, procurorul în Procuratura XXXXXX XXXXXX, a emis ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale și clasare a procesului penal. Menționează petenții că, în ordonanța din xx.xx.2019, procurorul XXXXXX a repetat ordonanța din xx.xx.2018 a procurorului XXXXXX și nu a făcut vreo investigație suplimentară.

Prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX XXXXX din xx.xx.2019, a fost respinsă plângerea petiționarilor.

Prin încheierea judecătorului de instrucție XXXXXX din xx.xx.2019, au fost anulate ordonanțele din xx.xx.2019 și cea din xx.xx.2019.

La xx.xx.2021 procurorul în Procuratura XXXXXX XXXXXX emite ordonanța de neîncepere a urmăririi penale și clasare a procesului penal nr. XXXXXX, din motivul lipsei elementelor oricărei infracțiuni.

În ordine de control ierarhic, procurorul XXXXXX a dat un răspuns fictiv inclus în ordonanța din xx.xx.2021.

Ordonanțele procurorului XXXXXX din xx.xx.2021 și ordonanța adjunctului procurorului-șef în Procuratura XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021, au fost anulate prin Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2022, cu dispunerea remiterii materialelor pentru efectuarea pe caz a unei investigații suplimentare.

Astfel, pun în evidență petiționarii că, pe lângă pretențiile formulate, denunțurile și argumentele pe care le-au invocat, sunt trei încheieri ale judecătorilor de instrucție și două Decizii ale Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți, care într-o voce indică asupra încălcării drepturilor fundamentale ale petiționarilor, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, precum și încălcarea gravă a legii de către procurorii din Procuratura municipiului XXXXXX XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX.

Abateră disciplinară pretinsă a fi comisă de către procurori în opinia autorilor sesizării'.

În opinia domnilor XXXXXX și XXXXXX, procurorii XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, au ignorat executarea obligațiilor ce le sunt atribuite, potrivit competenței, prin lege, au acoperit acțiunile infracționale ale persoanelor vizate în plângerea penală și mușamalizează dosarul, acțiuni prin care au comis abaterile disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b), e) și e¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Verificare disciplinară:

La xx.xx.2014 dl XXXXXX a sesizat Procuratura Anticorupție cu o plângere, pe faptul [...].

La xx.xx.2014 plângerea menționată *supra* a fost expeditată, conform competenței, procuraturii XXXXXX, iar ulterior la IP XXXXXX. La xx.xx.2014 plângerea a fost înregistrată în Registrul nr.1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni, procesului penal fiindu-i acordat nr. de evidență XXXXXX.

În procesul examinării materialelor procesului nr. XXXXXX, la xx.xx.2015 de către procurorul XXXXXX a fost adoptată o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale și clasare a procesului penal nr. XXXXXX. Legalitatea ordonanței menționate *supra* a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXX din xx.xx.2015.

Ulterior, prin încheierea Judecătorei XXXXXX din xx.xx.2015 și Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2015, ordonanțele procurorilor din xx.xx.2015 și xx.xx.2015 au fost declarate nule, cu dispunerea reluării investigațiilor pe caz.

La xx.xx.2016 organul de urmărire penală al IP XXXXXX a pornit urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal. La aceeași dată, cauza penală nr. XXXXXX a fost transmisă conform competenței teritoriale la XXXXXX. Prin ordonanța din xx.xx.2021, urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX a fost reluată după suspendare, în prezent fiind în gestiunea organului de urmărire penală al IP XXXXXX a DP mun.Chișinău.

La xx.xx.2017 în adresa Procuraturii XXXXXX, prin intermediul Procuraturii Generale, a parvenit o plângere colectivă, din partea unui grup de foști angajați ai XXXXXX, intitulată de către petenți „ *Cu privire la lichidarea ilegală a XXXXXX din XXXXXX de către o grupare frauduloasă, compusă din administratori autorizați, executori judecătorești și magistrați*”.

Examinarea alegațiilor petenților a fost pusă în sarcina organului de constatare din cadrul Inspectoratului de Poliție XXXXXX, plângerea fiind înregistrată în Registrul nr.2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente la xx.xx.2017, cu nr. **XXXXXX**. La xx.xx.2017 de către ofițerul de investigație al SIFE al XXXXXX XXXXXX, a fost emisă încheierea prin care s-a propus sistarea examinării materialului.

Nefiind de acord cu actul emis de către organul de poliție, la xx.xx.2017 petiționarii XXXXXX și XXXXXX au depus o plângere în Procuratura XXXXXX, soluționarea căreia a fost încredințată procurorului XXXXXX. În rezultatul examinării petiției, procurorul XXXXXX nu a identificat motive de intervenție, fapt despre care persoanele interesate au fost informate prin adresa din xx.xx.2017.

Urmare a examinării plângerii petenților în ordinea art.313 CPP, prin încheierea

Judecătoria XXXXXX sediul XXXXXX din xx.xx.2017, a fost dispusă admiterea acesteia, cu anularea încheierii organului de poliție din xx.xx.2017, precum și a răspunsului procurorului XXXXXX din xx.xx.2017, cu obligarea Procuraturii XXXXXX și a Inspectoratului de Poliție XXXXXX a examina plângerea petiționarilor în corespundere cu prevederile art.274 din Codul de procedură penală.

În scopul executării încheierii vizate, la xx.xx.2018 a fost inițiat procesul penal nr. XXXXXX, obiectul investigațiilor constituind alegațiile domnilor XXXXXX și XXXXXX aferent acțiunilor pretins ilicite ale [...], acțiuni ce vizează inițierea ilegală a procedurii de insolabilitate a XXXXXX, soldate cu delapidarea bunurilor și prejudicierea întreprinderii.

Urmare a investigațiilor efectuate pe marginea procesului penal nr. XXXXXX, prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2018, s-a dispus neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal, pe temeiul lipsei în acțiunile administratorului autorizat XXXXXX, a executorului judecătoresc XXXXXX, a numitului XXXXXX și altor persoane, a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.196 și art.335 din Codul penal.

La xx.xx.2018 în adresa Procuraturii XXXXXX au parvenit plângerile domnilor XXXXXX și XXXXXX, care și-au expus dezacordul cu soluția adoptată la xx.xx.2018.

Prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXX din xx.xx.2018, adoptată în ordine de control ierarhic, s-a dispus respingerea plângerilor din xx.xx.2018, ca fiind neîntemeiate.

Prin încheierea Judecătoria XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2018, a fost admisă plângerea numiților XXXXXX și XXXXXX și dispusă anularea ordonanțelor Procuraturii XXXXXX din xx.xx.2018 și xx.xx.2018, cu reluarea investigațiilor.

Urmare a investigațiilor suplimentare efectuate, procesul penal a fost preluat de procurorul în Procuratura XXXXXX XXXXXX, care prin ordonanța din xx.xx.2019, a dispus neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal, pe temeiul lipsei în acțiunile administratorului autorizat XXXXX, a executorului judecătoresc XXXXXX, a numitului XXXXXX și altor persoane, a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.191, art.196 și art.335 din Codul penal.

La xx.xx.2019 petenții au contestat soluția adoptată la xx.xx6.2019. Examinând în ordine de control ierarhic plângerea ante-menționată, prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2019, s-a dispus respingerea acesteia pe motivul netemeinicii.

În continuare, prin încheierea Judecătoria XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2019, a fost admisă plângerea domnilor XXXXXX și XXXXXX, și dispusă anularea ordonanțelor din xx.xx.2019 și xx.xx.2019, cu reluarea cercetărilor pe caz. Soluția adoptată de Judecătoria XXXXXX la xx.xx.2019, a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2020.

Urmare a investigațiilor suplimentare efectuate, prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, a fost dispusă neînceperea urmăririi penale și clasarea procesului penal, pe temeiul lipsei în acțiunile administratorului autorizat XXXXXX, a executorului judecătoresc XXXXXX, a numitului XXXXXX și altor persoane, a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.191, art.196 și art.335 din Codul penal.

Examinând în ordine ierarhică plângerea din xx.xx.2019, prin ordonanța

adjunctului procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021, s-a dispus respingerea acesteia.

Prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, a fost dispusă respingerea plângerii domnilor XXXXXX și XXXXXX, ordonanțele din xx.xx.2021 și xx.xx.2021 fiind apreciate întemeiate.

Soluția adoptată de către Judecătoria XXXXXX la xx.xx.2022, a fost contestată cu recurs de către XXXXXX și XXXXXX. Astfel, prin Decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.2022, a fost admis recursul declarat de către petenți, s-a casat încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, cu anularea ordonanțelor Procuraturii XXXXXX din xx.xx.2021 și xx.xx.2021 și dispunerea reluării investigațiilor în cadrul procesului penal.

În prezent, procesul penal nr. XXXXXX este în gestiunea organului de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție XXXXXX.

Fiind chestionați în cadrul etapei de verificare a procedurii disciplinare, procurorii XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX au explicat că, prin investigațiile realizate în cadrul procesului penal, au constatat că la baza acțiunilor persoanelor denunțate stau hotărâri judecătorești irevocabile, cu caracter executoriu, fapt care împiedică pornirea urmăririi penale, or natura relațiilor din prezenta speță, este una civilă. Argumentul invocat de procurori, rezultă din starea de lucruri descrisă *infrcr*.

Astfel, în temeiul **Hotărârii Judecătoriei XXXXXX, mun.Chișinău din xx.xx.2013**, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către XXXXXX în proces de lichidare, împotriva XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu IFS mun.Chișinău, cu privire la rezoluțiunea contractului de cesiune a creanțelor, încasarea contravalorii prestației executate în mărime de XXXXXX și a dobânzii de întârziere în sumă de XXXXXX și dispusă rezoluțiunea contractului de cesiune nr. xxxx din xx.xx.2009, încheiat între cedentul XXXXXX, cesionarul XXXXXX și debitorul XXXXXX, cu încasarea de la XXXXXX în beneficiul XXXXXX (în proces de lichidare) a contravalorii prestației executate în mărime de XXXXXX, în rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată în ordine ierarhică, însă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2014, menținută prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2014, cererea de apel XXXXXX a fost restituită, pe motivul neachitării taxei de stat.

La xx.xx.2014 XXXXXX, a declarat apel repetat împotriva hotărârii Judecătoriei XXXXXX, mun. Chișinău din xx.xx.2013 care, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2014 a fost restituit, pe temeiul omiterii termenului de declarare.

Prin **Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2014** (dosar nr.xxx), recursul declarat de către XXXXXX a fost respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2014.

Prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, mun.Chișinău din xx.xx.2015, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de către XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, împotriva Hotărârii Judecătoriei XXXXXX, mun.Chișinău, emisă la xx.xx.2013 pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către XXXXXX (în proces de lichidare) către XXXXXX, XXXXXX, intervenient accesoriu IFS mun. Chișinău, cu privire la rezoluțiunea contractului de cesiune a creanțelor,

încasarea contravalorii prestației executate în mărime de XXXXXX și a dobânzii de întârziere în sumă de XXXXXX.

Conform Deciziei Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2015, recursurile depuse de către XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX au fost respinse, cu menținerea încheierii Judecătoriai XXXXXX, mun.Chișinău din xx.xx.2015.

Aferent celor expuse *supra*, la xx.xx.2014 de către Judecătoria XXXXXX, mun.Chișinău, a fost emis titlul executoriu, care a fost transmis spre executare executorului judecătoresc XXXXXX.

Prin încheierea executorului judecătoresc din xx.xx.2014, a fost dispusă transmiterea documentului executoriu administratorului de insolabilitate a XXXXXX - XXXXXX, cu informarea creditorului XXXXXX despre dreptul de înaintare în instanța de judecată a cererii de validare a creanței.

Anterior, prin hotărârea Judecătoriai Comerciale de Circumscripție din xx.xx.2012, XXXXXX a fost desemnat în calitate de lichidator al XXXXXX. La xx.xx.2014 XXXXXX a depus în instanța de insolabilitate a Curții de Apel Bălți cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate a XXXXXX, pe motivul incapacității de plată a debitorului.

Astfel, la xx.xx.2014 XXXXXX a înaintat spre executare titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriai XXXXXX, mun. Chișinău din xx.xx.2013, fiind informată la xx.xx.2014 de către executorul judecătoresc XXXXXX despre faptul că XXXXXX nu deține careva bunuri, care ar putea fi urmărite în vederea executării documentului executoriu, pe motivul gajării anterioare a acestora în favoarea altor creditori.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de către XXXXXX, cu aplicarea concomitentă a măsurilor asigurătorii și desemnarea în calitate de administrator provizoriu al XXXXXX a XXXXXX.

În baza **Deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2014** (dosarul nr. xxx), au fost respinse recursurile declarate de către XXXXXX în proces de insolabilitate și reprezentantul XXXXXX și dispusă menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014.

Prin **Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2014** (dosarul nr. xxx), au fost respinse recursurile declarate de către XXXXXX, acționarii XXXXXX și XXXXXX și XXXXXX și dispusă menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014 prin care s-a admis spre examinare cererea introductivă, menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014 de respingere a cererii de suspendare, precum și menținerea hotărârii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014 prin care a fost admisă cererea introductivă depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată XXXXXX (în proces de lichidare) - XXXXXX privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul XXXXXX și intentat procesul de insolabilitate față de debitorul XXXXXX.

Prin **Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2015** (dosarul nr.xx), a fost respins recursul declarat de către XXXXXX, administrator al XXXXXX și dispusă menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2014, prin care a fost dispusă continuarea procedurii de insolabilitate a XXXXXX, cu intrarea debitorului

în faliment, dizolvarea întreprinderii și desemnarea în calitate de lichidator XXXXXX.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din xx.xx.2015 a fost dispusă înlocuirea, prin subrogare, a lichidatorului XXXXXX, cu lichidatorul în persoana administratorului autorizat XXXXXX.

În baza **Deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2016** (Dosarul nr.xxxx), au fost respinse recursurile declarate de către XXXXXX, reprezentantul debitorului XXXXXX și alte persoane fizice și juridice și dispusă menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.2016, prin care s-au respins contestațiile împotriva cererii de validare a creanței depuse de XXXXXX și s-a validat creanța acesteia cu titlu de creanță chirografară de rangul V în mărime de XXXXXX, la cererea introductivă înaintată de XXXXXX în proces de lichidare, împotriva XXXXXX privind intentarea procesului de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din xx.xx.2018 a fost dispusă transmiterea cauzei de insolabilitate, intentată față de debitorul XXXXXX, conform competenței în Judecătoria XXXXXX.

La moment, o hotărâre definitivă pe cazul de insolabilitate nu este adoptată.

Suplimentar, au invocat procurorii că, o plângere cu caracter analogic a constituit obiectul investigațiilor din partea angajaților Centrului Național Anticorupție, care prin încheierea din xx.xx.2016 au sistat examinarea cazului, constatând lipsa temeiurilor pentru intervenire, fiind reținut faptul existenței unor litigii de ordin civil.

Au menționat procurorii că au adoptat soluțiile în cadrul procesului penal exclusiv în baza probelor administrate de organul de urmărire penală, prin contrapunerea alegațiilor petenților cu probele, cu faptele stabilite prin hotărâri judecătorești irevocabile și prevederile legale. În tot cursul procesului au acționat cu bună-credință și fără anumite influențe necorespunzătoare.

Încadrarea juridică:

Solicitarea autorilor sesizării, de verificare, dacă acțiunile procurorilor XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX pot fi încadrate în prevederile lit.b), lit.e) și lit.e¹) din art.38 al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, urmează a fi respinsă din următoarele considerente:

Abaterea disciplinară prevăzută la lit.b) din art.38 - *aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept*, se pliază pe situațiile în care, cu referire la problema de drept abordată, sunt pronunțate Decizii în ordine de recurs în interesul legii (art.465⁴ alin. (2) Cod de procedură penală), care prescriu conduite obligatorii sau, după caz, sunt pronunțate hotărâri cu caracter explicativ ori avize consultative ale Curții Supreme de Justiție (art.16 lit.e) și d) din Legea nr.789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție) sau sunt emise Instrucțiuni cu caracter general ale Procurorului General (art.53¹ alin. (4) Cod de procedură penală). Aparent, cu referire la problema abordată în speța sesizată de domnii XXXXXX și XXXXXX, nu sunt adoptate documente de politici din categoria celor menționate *supra*. Or, conducerea investigațiilor într-un proces penal și soluțiile ce le adoptă procurorul sunt guvernate de tactica administrării probelor aleasă de organul de urmărire penală și felul în care procurorul trage concluziile sale urmare a aprecierii probatoriului administrat.

Abaterea prevăzută la lit.e) din art.38 - *încălcarea gravă a legii*, este aplicabilă în situația în care, urmare a acțiunilor sau inacțiunilor procurorului, obiect al procedurii disciplinare, se produc consecințe grave, de regulă, iremediabile. Așa cum se va menționa în capitolul *concluzie* a prezentei decizii, dreptul petenților pretins a fi încălcat (*de a fi inițiată o urmărire penală în baza plângerii lor*), poate fi restabilit în condițiile Codului de procedură penală, prin exercitarea dreptului de a supune controlului judiciar ordonanțele procurorilor adoptate în fază prejudiciată (*opțiune exercitată de către persoanele interesate*).

În ceea ce privește abaterea disciplinară prevăzută la lit.e¹) din art.38 - *săvârșirea, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, a unor acțiuni sau inacțiuni prin care, cu intenție ori din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale unor persoane fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*, pentru a reține această calificare, este necesar ca încălcările respective să fie recunoscute ca atare printr-un act de dispoziție executoriu și irevocabil. Aparent, un asemenea act de dispoziție nu există.

Pornind de la considerentele expuse *supra*, Inspekția procurorilor va analiza dacă, din perspectivă disciplinară, acțiunile procurorului în procuratura XXXXXX XXXXX și ale adjunctului interimar al procurorului-șef al procuraturii XXXXXX XXXXX întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu*.

Cazierul disciplinar:

Procurorul în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, activează în funcția de procuror din anul 2013. Sancțiuni disciplinare nu i-au fost aplicate.

Adjunctul interimar al procurorului-șef al procuraturii XXXXXX, XXXXXX, activează în funcția de procuror din anul 2000. Sancțiuni disciplinare nestinse nu are.

Concluzie:

Conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Așa cum am menționat în compartimentul *condițiile de formă și conținut ale sesizării*, remarc că autorii sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretinse abateri disciplinare, invocă abateri ce derivă din activitatea de apreciere a probelor și din cea decizional-procesuală a procurorului în procuratura XXXXXX, XXXXXX și a adjunctului interimar al procurorului-șef al procuraturii XXXXXX, XXXXXX, în sensul că soluțiile adoptate de către procurorii ante-menționați, ar fi ilegale.

Atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu

diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Trebuie menționat că, activitatea procurorului, ce cuprinde ansamblul elementelor raționamentului logico-juridic la instrumentarea unei cauze ce i-a fost repartizată spre soluționare, nu poate forma obiectul unei verificări disciplinare, întrucât această activitate se circumscrie competențelor atribuite de lege. Emiterea de către judecătorul de instrucție a unei decizii judecătorești contrare poziției procurorului care a adoptat soluția în cursul procesului penal, nu înseamnă în mod automat că procurorul a acționat într-un mod neprofesionist și nu în strictă conformitate cu legea. De altfel, în cursul procesului penal, au fost exprimate și viziuni judiciare prin care a fost confirmată legalitatea ordonanțelor procurorilor, în speță încheierea judecătorului Judecătoriei XXXXXX, sediul XXXXXX XXXXX din xx.xx.2022, prin care s-au respins plângerile domnilor XXXXXX și XXXXXX, astfel ordonanțele din xx.xx.2021 și xx.xx.2021 fiind apreciate ca fiind întemeiate. Dincolo de această constatare, Inspekția procurorilor reține că procurorii XXXXXX și XXXXXX au fost persoane împuternicite să adopte soluții în procesul penal nr. XXXXXX, iar poziția lor vis-a-vis de argumentele petiționarilor, reprezintă propria convingere, formată în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, atunci când au decis asupra soluției adoptate potrivit art.274 Cod de procedură penală¹.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesual-decizională a procurorului poate fi supusă doar controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, după caz, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control a activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia. Din verificările întreprinse, constat că procurorii din cadrul procuraturii XXXXXX, în activitatea de examinare a lucrărilor procesului penal, inițiat în baza plângerilor domnului XXXXXX uțu, în fază prejudiciară, au adoptat ordonanțe care, în condițiile Codului de procedură penală, au fost supuse atât controlului ierarhic superior, cât și celui judiciar. Mai mult ca atât, majoritatea raționamentelor trase de procurori, derivă din hotărâri judecătorești, unele din ele investite cu autoritatea lucrului judecat (*totalitatea Deciziilor irevocabile a Curții Supreme de Justiție, pronunțate pe marginea speței, a fost reflectată în secțiunea „verificare disciplinară” a prezentei decizii*). De fiecare dată, soluțiile procurorilor au fost comunicate autorilor plângerilor, acestea (soluțiile) conțin elementul de motivare atât în fapt, cât și în drept, iar termene imperative de procedură penală nu au fost încălcate. În atare circumstanțe, apreciez că petiționarilor le-a fost respectat dreptul la un recurs efectiv împotriva deciziilor procurorilor.

Totodată, s-a constatat că, faptele invocate în plângerile petiționarilor, anterior, au constituit obiect și al investigațiilor Centrului Național Anticorupție, care prin încheierea din xx.xx.2016, a sistat examinarea cazului, constatând lipsa temeiurilor pentru intervenire, catalogând natura relațiilor ca fiind una de ordin civil.

Pe de altă parte, Inspekția procurorilor stabilește că, într-adevăr, procesul penal ar putea ridica anumite probleme din perspectiva respectării termenelor rezonabile, însă, constat că derularea îndelungată a investigațiilor este generată de dezacordul dlui XXXXXX și a altor autori ai plângerilor cu soluțiile adoptate de către procurori, fiind

astfel declanșate examinări ale plângerilor în ordine de control ierarhic și/sau judiciar al fazei prejudiciară, acestea din urmă, *de jure*, constituind atribute inerente ale unui proces judiciar care circumscriu noțiunii de proces echitabil și de asigurare a accesului la justiție.

De altfel, punctez asupra faptului că în procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențe ale procurorului ierarhic superior, nici ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricărui dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspekția procurorilor nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorii de caz au acționat cu rea-credință, irațional, neargumentat și nerezonabil. Mai mult ca atât, Inspekția procurorilor a constatat că actele de dispoziție ale judecătorilor, prin care s-au anulat ordonanțele procurorilor, nu au avut la bază constatări prin care anumite acțiuni procesuale ar fi fost realizate cu încălcarea legii. Constatările instanțelor, preponderent, au fost focusate pe omisiuni ale procurorilor, care într-un cadru generalizat, au generat concluzia lipsei unei anchete eficiente. Eficiența unei anchete, este direct condiționată de sintagmele „suficiență a probelor” versus „coroborare și apreciere a probelor”. Altfel spus, instanțele doar au constatat că, în conținutul ordonanțelor, procurorii nu au formulat răspunsuri la toate cerințele/întrebările persoanelor interesate, *de jure*, acestea (instanțele) neavând competențe de a formula pentru procurori indicații asupra fondului cauzei.

Este de menționat că răsturnarea unor situații juridice, a căror legalitate a fost constatată prin hotărâri judecătorești irevocabile, nu pot face obiectul unor reverificări, decât în condițiile legii (dacă au apărut *fapte noi* - date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată [Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă] **sau** dacă au apărut *fapte recent descoperite* - fapte care existau la data adoptării ordonanței, însă nu au putut fi descoperite [Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce îi era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment]). În acest sens, s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând că „Deciziile de a revizui hotărâri judecătorești irevocabile trebuie să fie în conformitate cu criteriile legale relevante, iar folosirea necorespunzătoare a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției, pe motiv că rezultatul său - „pierderea” unei hotărâri judecătorești - este același ca și în recursul în anulare. Principiile securității raporturilor juridice și preeminenței dreptului cer Curții să fie vigilentă în acest domeniu (a se vedea *Popov v. Moldova (nr.2)*, §46)”. Mai mult, „Dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6§ 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai

poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC] nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII; *Roșea v. Moldova*, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșea v. Moldova*, citată mai sus, §25)”.

În condițiile în care, în prezent, procesul penal este în derulare, multitudinea aspectelor care, în viziunea petenților, au conotație penală au fost soluționate în mod irevocabil prin hotărâri judecătorești civile, soluțiile procurorilor au fost motivate în fapt și în drept și, nu s-a constatat că aceștia (procurorii) au acționat cu rea-credință, irațional, neargumentat și nerezonabil, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor XXXXXX și XXXXXX este inadmisibilă.

Conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspekția procurorilor, cet. XXXXXX și XXXXXX la data de xx.xx.2023, au depus o sesizare cu nr. XXXXXX, care după conținut este similară cu sesizările depuse în data de xx.xx.2022 și data de xx.xx.2022.

Decizia Inspekției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar așa zisa contestație a fost depusă la xx.xx.2023.

Din conținutul contestației reiese că, decizia Inspekției Procurorilor din xx.xx.2022, a fost expediată dlui XXXXXX la data de xx.xx.2022 cu nr. de ieșire xxxx și dlui XXXXXX cu nr.de ieșire xxxx.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorii sesizării au omis termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspekției procurorilor. În acest context, Colegiul consideră oportun de a respinge contestația depusă de către petiționari, ca fiind depusă după expirarea termenului de 10 zile, rezervat pentru contestarea deciziilor Inspekției procurorilor.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷, 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de cet. XXXXXX și cet. XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 adoptată în urma examinării sesizării depuse, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de procurorii XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX ca fiind depusă după expirarea termenului legal de contestare.
2. Hotărârea se pronunță la data de 28.04.2023.
3. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile de la pronunțare, prin intermediul Colegiului.

Președintele Colegiului de
disciplină și etică:

Vladislav GUȚAN ___ semnat ___

Membrii Colegiului:

Victor COMERZAN ___ semnat ___

Octavian LAZAREV ___ semnat ___

Oleg TELEVCA ___ semnat ___

Pavel ȚURCAN ___ semnat ___

Alexandru LOZAN ___ semnat ___

Elena CAZACOV ___ semnat ___